

Udskriftsdato: 25. december 2025

KEN nr 9521 af 21/06/2019 (Gældende)

Ankestyrelsens principafgørelse 33-19 om borgerstyret personlig assistance - personlig assistent - arbejdsopgaver - kompensation til handicappede i erhverv

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: 18-70771

Ankestyrelsens principafgørelse 33-19 om borgerstyret personlig assistance - personlig assistent - arbejdsopgaver - kompensation til handicappede i erhverv

Principafgørelsen fastslår

Efter serviceloven skal kommunen tilbyde borgerstyret personlig assistance til borgere med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der har et behov, som gør det nødvendigt at yde denne ganske særlige støtte.

Efter lov om kompensation til handicappede i erhverv, kan kommunen yde personlig assistance til ledige, lønmodtagere og selvstændigt erhvervsdrivende, der på grund af varig og betydelig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse har behov for særlig personlig bistand.

Borgerstyret personlig assistance ydes som tilskud til dækning af udgifter ved ansættelse af hjælpere til pleje, overvågning og ledsagelse. Borgerstyret personlig assistance bevilges derfor til opgaver i forbindelse med personlig pleje, praktisk hjælp, ledsagelse og overvågning. [anonymiseret]

Formålet med personlig assistance efter reglerne om kompensation til handicappede i erhverv er at give borgeren mulighed for at varetage sine arbejdsopgaver og deltage i arbejdsmæssige møder, arrangementer mv. Der er derfor tale om varetagelse af andre typer opgaver end de opgaver, som hjælpere i en ordning om borgerstyret personlig assistance er ansat til at varetage.

Hvis en borger med betydelig og varig nedsat funktionsevne har brug for særlig personlig bistand i forbindelse med sit erhverv, skal bistanden bevilges efter lov om kompensation til handicappede i erhverv, og ikke efter servicelovens bestemmelse om borgerstyret personlig assistance.

Både de opgaver, der relaterer sig til borgerens ordning med borgerstyret personlig assistance, og den hjælp, der bevilges efter kompensationsloven, kan varetages af den samme person, hvis det er praktisk muligt.

I den konkrete sag havde borgeren ikke ret til dækning af yderligere timer i hans ordning med borgerstyret personlig assistance, da hans behov for hjælp i forbindelse med varetagelsen af hans erhverv skulle dækkes efter bestemmelsen om personlig assistance til borgere i erhverv. Kommunen skulle undersøge behovet for at få en personlig assistent til at hjælpe borgeren med udførelsen af de arbejdsrelaterede opgaver, så borgeren kan udføre sine arbejdsfunktioner.

Baggrund for at behandle sagen principielt

Ankestyrelsen har behandlet sagen principielt. Det har vi gjort for at afklare grænsefladen mellem borgerstyret personlig assistance efter servicelovens § 96, og en personlig assistent bevilget efter lov om kompensation til handicappede i erhverv, herunder for at afklare, hvilke opgaver en hjælper i en ordning med borgerstyret personlig assistance skal udføre.

Reglerne

Love og bekendtgørelser

Lov om social service (serviceloven), senest bekendtgjort i lovebekendtgørelse nr. 1114 af 30. august 2018.

- § 96, stk. 1, om borgerstyret personlig assistance.

Lov om kompensation til handicappede i erhverv (kompensationsloven), senest bekendtgjort i lovebekendtgørelse nr. 727 af 7. juli 2009.

- § 4, stk. 1 om personkredsen for personlig assistance
- § 6, stk. 2 om den personlige assistents opgaver
- § 7, stk. 3 om timetallet.

Bekendtgørelse om udmåling af tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance efter serviceloven

- § 3, stk. 4, om omkostninger til ansættelse af hjælpere.
- § 5, stk. 1, om beregningen af tilskuddet.

Praksis

Ankestyrelsen har ikke andre principafgørelser på området.

Vejledninger

Vi har også anvendt Vejledning om kontant tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance, nr. 10325 af 12. december 2017.

- Pkt. 1 og 2, om formålet med borgerstyret personlig assistance.
- Pkt. 34, om udgangspunktet om, at udmålingen af hjælp efter § 96 skal dække alle borgerens behov for personlig og praktisk hjælp, overvågning og ledsagelse.

Den konkrete afgørelse

Du har klaget over XX Kommunes afgørelse om personlig assistance og borgerstyret personlig assistance. XX Kommune afgjorde sagen den 12. december 2017.

Ankestyrelsen har nu afgjort din sag.

Resultatet er:

- Du har ikke ret til yderligere udmåling af hjælp i din ordning om borgerstyret personlig assistance.

Det betyder, at vi stadfæster kommunens afgørelse om borgerstyret personlig assistance, da vi er kommet til samme resultat. Vi har dog kommet med en anden begrundelse.

- Kommunen skal behandle din sag igen og undersøge, i hvilket omfang, du har ret til personlig assistance efter reglerne om kompensation til handicappede i erhverv.

Det betyder, at vi hjemviser sagen til ny behandling, og at kommunen skal afgøre sagen på ny. Du skal være opmærksom på, at en ny behandling godt kan føre til det samme resultat i din sag.

Kommunen skal, inden den afgør sagen, undersøge dit behov for personlig assistance i erhverv ud fra dine konkrete arbejdsopgaver.

Kommunen skal herefter igen træffe afgørelse om din ret til personlig assistance i erhverv.

Kommunen kontakter dig.

Begrundelse for afgørelsen om borgerstyret personlig assistance

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at du på nuværende tidspunkt ikke har ret til udmåling af yderligere borgerstyret personlig assistance.

Vi vurderer også, at hjælpen i forbindelse med dit arbejde, i form af en personlig assistent, skal bevilges efter lov om kompensation for handicappede i erhverv.

Hvad er afgørende for resultatet

Vi lægger vægt på, at du er bevilget 24 timers hjælp i døgnet i din borgerstyret personlig assistance ordning efter servicelovens § 96.

Der er ikke oplysninger i sagen om, at der er opgaver, du ikke får hjælp til, eller at hjælpen tager længere tid, end det der er bevilget. Der er ikke oplysninger om, at dit behov for personlig hjælp og pleje og hjælp til nødvendige praktiske opgaver, socialpædagogisk støtte og ledsagelse ikke er opfyldt med den udmålte hjælp

Der er ikke oplyst om forhold af mere konkret karakter, der taler for, at du på nuværende tidspunkt har behov for udmåling af yderligere hjælp i din ordning med borgerstyret personlig assistance.

Den hjælp, der bevilges efter servicelovens bestemmelse om borgerstyret personlig assistance, bevilges til personlig pleje, praktisk hjælp, ledsagelse, overvågning, og socialpædagogisk støtte

De hjælpere, der ansættes i en ordning med borgerstyret personlig assistance, er ansat efter FOA overenskomst. Det betyder, at de kun skal varetage de opgaver, som indgår i FOAs overenskomst, hvilket vil sige opgaver i forbindelse med dit behov for hjælp til personlig pleje, rengøring m.v.

Hjælperne i en ordning med borgerstyret personlig assistance er altså ansat til at hjælpe med den personlige pleje, praktiske opgaver i hjemmet, ledsagelse m.v. Denne hjælp svarer ikke til den hjælp, du har behov for i forbindelse med dit arbejde i YY.

Den assistance, der leveres i forbindelse med et erhverv, har et arbejdsretligt islæt og skal derfor bevilges efter bestemmelserne i lov om compensation for handicappede i erhverv og er ikke omfattet af hjælp i en ordning med borgerstyret personlig assistance efter servicelovens § 96.

Hjælp til at gøre dig muligt at kunne udføre dine arbejdsopgaver, skal bevilges efter reglerne om compensation for handicappede i erhverv.

Vi er derfor ikke enige med kommunen i, at dine hjælpere i din ordning med borgerstyret personlig assistancehjælper vil kunne udføre de arbejdsrelaterede opgaver, når du er på arbejde.

Om reglerne

Det følger af servicelovens § 96, stk. 1, at kommunen skal tilbyde borgerstyret personlig assistance. Borgerstyret personlig assistance ydes som tilskud til dækning af udgifter ved ansættelse af hjælpere til pleje, overvågning og ledsagelse til borgere med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der har et behov, som gør det nødvendigt at yde denne ganske særlige støtte.

Det overordnede formål med reglerne om borgerstyret personlig assistance er at skabe grundlag for fleksible ordninger. Borgere, der kan og ønsker at modtage tilskud til selv at ansætte hjælpere, får tilbudt en ordning, der tager udgangspunkt i borgerens selvbestemmelse, og som dermed kan tilpasses borgernes ønsker og behov, så personer med omfattende funktionsnedsættelser kan fastholde eller opbygge et selvstændigt liv.

Udmålingen af borgerstyret personlig assistance skal ske i overensstemmelse med formålet med ordningen.

Udmålingen skal tage udgangspunkt i en individuel behovsvurdering med udgangspunkt i, hvad borgeren selv kan klare, for at tilgodese formålet med borgerstyret personlig assistance om at skabe en fleksibel og sammenhængende ordning, der sikrer borgeren mulighed for at leve et så normalt og selvstændigt liv som muligt.

En udmåling af hjælp, der tager udgangspunkt i kommunens sædvanlige udmåling til hjemmepleje efter servicelovens bestemmelse om praktisk og personlig hjælp og pleje i § 83, er ikke i overensstemmelse med formålet med ordningen om borgerstyret personlig assistance. Kommunens kvalitetsstandarder for § 83 kan derfor ikke anvendes som udgangspunkt for at udmåle hjælp efter § 96.

Hjælpen kan udmåles i rådighedstimer, hvis borgere har behov for hjælp spredt over hele døgnet. Ved rådighedstimer er hjælperen er til stede, men udfører kun helt undtagelsesvis udfører hjælp for borgeren.

Ved udmålingen af hjælp til borgerstyret personlig assistance skal der tages hensyn til, i hvilket omfang en borgers ægtefælle er i stand til at varetage opgaver i hjemmet.

Der kan ikke udmåles timer til den borgerstyrede personlige assistance i et sådant omfang, at de huslige opgaver og pasningen af børn dermed bliver varetaget fuldt ud. Det betyder, at man skal tage hensyn til, om borgerens ægtefælle kan varetage opgaver i hjemmet. Vi henviser til principafgørelse 3-19.

Udgangspunktet for udmålingen af hjælp efter § 96 er normalt, at udmålingen skal dække alle borgerens behov for personlig og praktisk hjælp, overvågning og ledsagelse.

Begrundelse for afgørelsen om personlig assistance i erhverv

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at din borgerstyret personlige assistance ikke kan erstatte din personlige assistent i forhold til assistance til dine arbejdsfunktioner.

Vi vurderer dog, at sagen ikke er tilstrækkeligt belyst til, at det kan vurderes, hvor mange timer, du har ret til personlig assistance efter reglerne om personlig assistance i erhverv.

Vi vurderer i den forbindelse, at der mangler oplysninger om indholdet i dine arbejdsopgaver.

Hvad er afgørende for resultatet

Ordningen med borgerstyret personlig assistance er beregnet til at dække personlig pleje og praktiske opgaver, men ikke er beregnet til at dække personlig assistance i forbindelse med erhvervsarbejde. Vi henviser til begrundelsen ovenfor.

Vi er opmærksomme på, at kommunen har henvist til muligheden for at dele udgiften. Vi lægger dog vægt på, at udgiften kun kan deles i det omfang, der er behov for personlig hjælp i arbejdstiden, og der ikke i den forbindelse kan skelnes klart mellem opgaverne. I det omfang, den personlige hjælp i disse tilfælde udføres af den personlige assistent, kan udgiften deles.

Vi lægger vægt på, at du er ansat som ejendomsinspektør, og at du har en varig og betydelig fysisk funktionsnedsættelse i form af muskelsvindslidelsen ALS.

Vi lægger også vægt på, at dit arbejde består af telefonopkald, mailbesvarelse, ejendomsinspektion kontorarbejde og afhentning af vedligeholdelsesmaterialer.

Vi lægger dog også vægt på, at du ved møde i kommunen den 3. november 2017 har oplyst, at der er opgaver i dit arbejde i form af viceværtsopgaver, der ikke er omfattet af den nuværende bevilling.

Vi lægger vægt på, at kommunen ikke i den forbindelse har vurderet, om der kan ydes personlig assistance til disse opgaver. Vi lægger i den forbindelse vægt på, at det fremgår af referatet af samtalen, at disse opgaver ikke er dækket af den nuværende bevilling.

Hvad skal kommunen gøre

Kommunen skal indhente oplysninger om dine aktuelle arbejdsopgaver, tidsforbrug og behov for personlig assistance.

Kommunen skal herefter vurdere, hvor stort behov du har for personlig assistance til dine arbejdsopgaver.

Hjemvisningen af sagen betyder, at den er afsluttet hos os og sendt tilbage til kommunen. Kommunen skal derfor fortsætte behandlingen af din sag og træffe en ny afgørelse.

Du kan klage over kommunens afgørelse efter de almindelige regler, dvs. ved at henvende dig til kommunen inden fire uger.

Om reglerne

Efter reglerne skal den personlige assistent bistå personen med praktiske arbejdsfunktioner og funktioner, som følger af beskæftigelsen, og som den pågældende på grund af funktionsnedsættelsen har behov for særlig assistance til.

Der kan bevilges tilskud op til 20 timer pr. uge i gennemsnit pr. kvartal for lønmodtagere og selvstændige erhvervsdrivende, der arbejder 37 timer om ugen. Ved færre arbejdstimer beregnes tilskuddet forholds- mæssigt.

Kommunen har ansvaret for, at sager, der behandles efter denne lov, er oplyst i tilstrækkeligt omfang til, at kommunen kan træffe afgørelse.

Mødebehandling

Sagen er behandlet på møde. På mødet stemmer deltagerne om resultatet. Der er enighed om afgørelsen.